

Факултет медицинских наука
Универзитет у Крагујевцу
Етичка комисија
Број: 01-1596/2
Датум: 17.02.2021. године

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
У КРАГУЈЕВЦУ

ТЕМАТИЧНО:		17. 02. 2021	
Служба:	Година:	Месец:	Дневнос:
01	1690		

На основу члана 41. става 1. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Универзитета у Крагујевцу од 29. децембра 2016. године и на основу члана 59. става 1. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу број 01-2181/8 од 01. марта 2017. године, Етичка комисија Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу доставља

Декану Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу,
проф. др Владимиру Јаковљевићу

**ИЗВЕШТАЈ ЕТИЧКЕ КОМИСИЈЕ ФАКУЛТЕТА МЕДИЦИНСКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ О ПОСТУПАЊУ ПО ЗАХТЕВУ ПРОФ. ДР
НЕБОЈШЕ АРСЕНИЈЕВИЋА БРОЈ 01-6603 ОД 24.08.2020. ГОДИНЕ, А У ВЕЗИ
СА ДОКТОРСКОМ ТЕЗОМ „АНАЛИЗА ФАКТОРА КОЈИ УТИЧУ НА
ФУНКЦИОНАЛНИ ОПОРАВАК ПАЦИЈЕНАТА СА ПОВРЕДОМ КИЧМЕНЕ
МОЖДИНЕ“, ОДБРАЊЕНОЈ 2013. ГОДИНЕ**

Дана 24.08.2020. године Етичкој комисији Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту. Факултет) достављен је захтев проф. др Небојше Арсенијевића за покретање поступка поништаја докторске дисертације др Саше Милићевића и утврђивање неакадемског понашања ментора и председника комисије за оцену и одбрану завршене докторске дисертације број 01-6603 (у даљем тексту: Захтев).

У свом Захтеву, проф. др Небојша Арсенијевић., навео је да захтева поништај докторске дисертације др Саше Милићевића под називом „Анализа фактора који утичу на функционални опоравак код пацијената са повредом кичмене мождине“ (у даљем тексту: дисертација) као и утврђивање неакадемског понашања ментора и председника Комисије за оцену и одбрану дисертације. Поменута дисертација је оцењена и одбрањена 2013. године и као и поменути извештај може се наћи у репозиторијуму докторских дисертација и на интернет страници Универзитета у Крагујевцу. У свом захтеву је даље навео да је ментор докторске дисертације проф. др Слободан Јанковић, редовни професор Факултета за ужу научну облас Фармакологија. Председник Комисије за оцену и одбрану је била проф. др Славица Ђукић Дејановић, редовни професор Факултета за ужу научну област Психијатрија. У свом Захтеву је даље навео да у тези постоји неколико група елемената који указују на тешке повреде ноторних научних чињеница са очигледним кривотворењем резултата и елементима грубог фалсификовања и плагирања:

1. Из текста дисертације недвосмислено произилази да постоји осам, а не седам вратних пршљенова.

- страна број 6 у докторату. Докторанд мењајући текст који осим измене броја вратних пршљенова, у целости преноси (без навођња извора) из књиге „Живети усправно након повреде кичмене мождине“ аутора др Радета Бабовића, издате 2010. године у Београду (ISBN 978-86-85051-05-0). Странице поменуте књиге су унете у Увод дисертације дословно осим што на страници број шест дисертације број 7 мења бројем 8 када пише о вратним пршљеновима.
- На страни 8. докторанд остаје веран својим заблудама или сопственом незнању. Вратни део кичменог стуба чини осам пршљенова који се према анатомским особинама и функцијама могу поделити у две групе: горњу коју чине атлас и епистрофеус и доњу састављену од преосталих шест вратних пршљенова. Дакле атлас и епистрофеус (два комада) + преосталих шест (у комадима 6) = 8 (и словима осам комада).
- Страни број 48. (поглавље РЕЗУЛТАТИ): наводи се број пацијената (32) са повредом пршљена (С8) сумњивог постојања. Будући да се касније у статистичкој обради и интерпретацији резултата појављују повреде пршљенова који не постоје указује не само на незнање и површност него упућује да су измишљени и пацијенти и њихове повреде, а не само њихови пршљенови.

Чињеница да ово није исправио ни ментор, а ни уважена Комисија за оцену и одбрану дисертације је фасцинантна и наводи на два могућа закључка: да су осим докторанда сви остали у чесници крајње незналице (у шта је тешко поверовати) или још горе – да ни комисија ни ментор нису ни прочитали дисертацију нити су слушали кандидатову одбрану.

2. Значајни део текста дисертације је плагијат. У то се можете уверити користећи одомаћени програм itehnicate за откривање плагијаризма.
3. Лако је доказиво да су пацијенти и подаци о њима и њиховој рехабилитацији измишљени (што показује да се заиста ради о превари):
 - Непотребно је доказивати да ако не постоји пршљен не могу постојати ни његове повреде. Али то не смета докторанду да измили нумеричке податке о повредама непостојећег пршљена (С8) па су чак у резултатима тврди да је повреда овог пршљена трећа по учесталости међу повредама вратне кичме у узорку који је коришћен у овој студији.
 - Тврдњу да се ради о грубом фалсификовању поткрепљује и следећа чињеница: У тексту на страници број 42. експлицитно се тврди: „За добијање података из ове студије о факторима који утичу на функционални опоравак пацијената са повредом кичмене мождине у које спадају: пол, старост, начин повређивања, узрок повређивања, неуролошке последице тј. неуролошки ниво повреде, секундарне компликације и удружене повреде, коришћене су историје болести пацијената и друга доступна медицинска документација“. Историја болести установе у којој је рађено истраживање, као и у свим другим сличним установама у нашој земљи, не садржи податке о наведеним скоровима. Увидом у медицинску документацију (истрије болести пацијената приказаних у овој тези), утановљено је да се само у понекој историји болести могу наћи подаци о мишићном тесту, Aschworth скору, ASIA класификацији. У историјама болести апсолутно нема података о FIM тесту, а у тези се наводи да се тај тест спроводи у првих 72 сата по пријему у

центар за рехабилитацију и на отпусту. Ту и тамо се може наићи на реченице типа: пацијент је делимично или потпуно завистан од туђе помоћи. Понављамо никаквих података о овом озбиљном тесту (FIM) који тражи и посебну едукацију за извођача и подразумева осамнаест категорија вреднованих оценама од 1 до 7. Пошто ових података у историјама болести нема, а наведене су као основни извор у овој ретроспективној студији намеће се јасан закључак да је све врсте вредности измишљене.

На крају, сумирајући, проф. др Небојша Арсенијевић је навео да не само да је др Саша Милићевић преписао читаве странице из књиге коју није ни цитирао, нити је само показао запањујуће незнање и површност измишљајући 8. вратни пршљен, већ је у резултате тезе укључио и измишљене повреде тих непостојећих пршљенова за 32 пацијената и на све додао и превару измисливши и фалсификујући податке FIM и осталих тестова. Тако је градећи свој докторат на непостојећим пршљеновима и измишљеним вредностима на најгрубљи начин понизио струку и науку, обрукао Факултет и Универзитет на којем је био студент докторанд и себи прибавио звање и привилегије које му не припадају, па је тако на основу ове преваре постао и наставник Државног универзитета у Новом Пазару. Проф. др Небојша Арсенијевић даље наводи да у Комисији за оцену и одбрану ове дисертације фигурирају: психијатар, неуролог и статистичар те да је сваком јасно да је комисија као и ментор потпуно некомпетентна (изузев делимично неуролога) за тему докторске дисертације. Та некомпетентност свакако не може да аболтира од одговорности, пре свега ментора, али и чланова комисије, за очигледну немарност и површност која је омогућила појаву непостојећег пршљена.

Етичка комисија Факултета је упутила захтев за изјашњење у поступку пред Етичком комисијом Факултета проф. др Славици Ђукић Дејановић, проф. др Слободану Јанковићу и др сци мед Саше Милићевићу. У захтеву је наведено да је рок за достављање изјашњења 15 дана од дана достављања. Уз захтев за изјашњење достављен је Захтев проф. др Небојше Арсенијевића и целокупна документација поводом покретање поступка пред Етичком комисијом.

У свом изјашњењу број 01-7639 од 10.09.2020. године проф. др Славица Ђукић Дејановић навела је да је наведена дисертација одбрањена 2013. године. На седници Наставно-научног већа Факултета одржаној 10.10.2012. године, одлуком 01-7479/3-25 формирана је Комисија за оцену и одбрану завршене докторске дисертације, а она одређена за председника. За чланове Комисије су одређени: проф. др Гордана Тончев, ванредни професор Факултета, за ужу научну област Неурологија и доц. др Горан Трајковић, доцент Медицинског факултета Универзитета у Београду, за ужу научну област Медицинска статистика и информатика. Комисија је прегледала и проучила дисертацију др Саше Милићевића и поднела Наставно-научном већу извештај осврнувши се на:

- значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области
- оцену да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области
- преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области
- оцену о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему
- научне резултате докторске дисертације
- примењивост и корисност резултата у теорији и пракси

– начин презентирања резултата научној јавности.

Комисија је закључила да је истраживање у оквиру дисертације адекватно постављено и спроведено. Оценили су да докторска дисертација урађена под менторство проф. др Слободана Јанковића представља оригинални научни допринос у разјашњавању утицаја појединих фактора на функционални опоравак особа са повредом кичмене мождине, као и анализу фактора који имају највећи утицај на функционални опоравак особа са повредом кичмене мождине. Комисија је са задовољством предложила Наставно-научном већу Факултета да докторска дисертација кандидата др Саше Милићевића буде позитивно оцењена и одобрена за јавну одбрану што је у складу са предвиђеним процедурама и на адекватан начин реализовано 2013. године.

Проф. др Славица Ђукић Дејановић је у свом изјашњењу даље навела да термин 8. пршљен на странама 6., 8., 48. и табели 1., као и графикону 1. треба да буду исправљени. Теза се бави повредама кичмене мождине и јасно је да да је повређивање 8. сегмента кичмене мождине било преваходно интересовање др Милићевића, те да је коришћење термина 8. пршљен *lapsus scribere* због фокуса на 8. сегмент. Чланови Комисије нису уочили омашку, усмерени на све сегменте образложене у Извештају о оцени завршене докторске дисертације. Током увида и анализе докторске дисертације др Саше Милићевића са остало двоје чланова Комисије констатовала је да је истраживање адекватно дизајнирано и спроведено и да представља оригиналан научни допринос. Није уочила „преписане“, „измишљене“, „фалсификоване“ или „плагиране“ садржаје, нити је имала техничке могућности и разлоге за било каквом провером зато што је теза и формом и садржајем одговорила циљевима истраживања. Њен став о њеној „занемарљивој грешци“ и евидентно њеним „часним намерама“ током рада на оцени и јавној одбрани докторске дисертације др Саше Милићевића елабориран је у члану 61. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Факултета, па је у искреној вери да ће Етичка комисија Факулта одлучити да у њеном раду није било елемената за неакадемско понашање. Поред тога, навела да је професор Арсенијевић констатовао њену некоментентност уз тврдњу да је „немарна“ и „површна“ па је чланове Етичке комисије упознала са тим да је од професора 2006. године када је био на позицији декана Факултета добила две захвалнице за креативност, ентузијазам и деценијско ангажовање, као и за ширење мисли и идеја из света неуронаука.

У свом изјашњењу број 01-7099 од 07.09.2020. године, проф. др Слободан Јанковић је навео да је јасно да у наведеним деловима текста дисертације стоји нетачност – да постоји 8. вратни пршљен и да су у табели 1. и графикону 1. наведене повреде пршљенова, уместо сегмената, којих има 8 у вратном делу кичмене мождине. С обзиром да је за опоравак пацијената са повредом кичмене мождине битан ниво њене повреде, односно сегмент који је оштећен, све време при помагању кандидату да постави дизајн тезе и структурира будуће податке говорило се о неуролошком нивоу повреде, односно о сегментима. Разлог за то је и чињеница да однос пршљенских тела и семената доста варира од особе до особе, што су Cadotte и сарадници недвосмислено доказали у свом раду из 2015. године. Кандидат је највероватније направио лапсус наводећи пршљенове уместо сегмената. Да се то дешава и другима, може се видети и на веб страници Morton Cure Paralysis Fund-а из Минесоте, САД, где стоји грешком да има осам вратних пршљенова.

У свом изјашњењу је даље навео ће на то да ли је у Уводу др Милићевић пренео у целости делове књиге Р. Бабовића или не, одговорити сам др Милићевић. У време када је др Милићевићу био активан ментор за израду његове дисертације није располагао рачунарским алатима (софтверима) за проверу да ли је нешто преписано или не и није тада приметио да је нешто кандидат преписивао, а за књигу г. Бабовића је први пут сазнао из навода које је оптужилац поднео. Др Милићевића је као и све друге своје кандидате неколико пута усмено упознао са принципом да ни слике ни текст из других публикација не смеју да се преузимају у своје публикације без сагласности аутора и дословног цитирања (под наводницима) уз навођење извора.

Проф. др Слободан Јанковић је у свом изјашњењу навео да је др Милићевић највероватније направио лапсус пишући дисертацију и уместо сегмената наводио пршљанове, отуда су нумерички подаци који је требало да се односе на осми сегмент приписани непостојећем осмом пршљену. На основу ове очигледне грешке, не може да закључи да је др Милићевић измислио резултате, јер је много вероватније да је грешком заменио термин сегмент са термином пршљен. У реченици из Метода коју наводи оптужилац нигде није наведено да су резултати ФИМ и других скорова преузети из историја болести, већ „пол, старост, начин повређивања, узрок повређивања, неуролошке последице тј. неуролошки ниво повреде, секундарне компликације и удружене повреде“. Поред тога, „друга медицинска документација“ која је такође означена као извор података у горе наведеној реченици из Метода се може односити како на медицинску документацију која припада здравственој установи, тако и на медицинску документацију која припада самој студији која је спроведена (нпр. тест листе, записи различитих мерења укуључујући и скорове које оптужилац наводи, записи о спроведеним процедурама и слично) студијска документација се иначе не налази у историјама болести, већ може бити код истраживача.

Даље, проф. др Слободан Јанковић наводи да оптужилац инсинуира да ФИМ скор није ни рађен, већ да га је др Милићевић измислио. То је мало вероватно из још једног разлога: важећи међународни водич за лечење повреда вратне кичмене мождине (Америчког удружења неуролошких хирурга) препоручује ФИМ скор и АСИА скор као обавезне тестове за процену функционалног и неуролошког статуса. Оптужилац тврди да је „остварен увид“ у историје болести пацијената који се помињу у тези, при чему не наводи ко је остварио увид. Проф. др Слободан Јанковић се пита како је то могуће с обзиром на важеће законе из области здравства који штите приватност пацијента и забрањују увид у медицинску документацију неовлашћеним особама које не учествују у лечењу пацијената. Ментор и комисија нису сами себе именовали, већ су то учиниле комисије Факултета и Наставно-научно веће. Оптужилац је био члан свих тих тела у време одређивања ментора и комисије, али тада није сматрао да су ментор и комисија некомпетентни, бар није гласао против или био уздржан, колико се сећа. Очигледно је у међувремену променио мишљење. Тадашњи докторант др Милићевић није био на смеру докторских студија Клиничка и експериментална фармакологија којом је тада руководио као шеф катедре, већ му је био упућен од стране особа које су тада руководила Факултетом са молбом да помогне око дизајна тезе, јер на смеру на коме је претходно био није добио одговарајућу помоћ. Као и увек, одазвао се тој молби и помогао кандидату да уради план истраживања, према коме је он даље радио.

У закључним напоменама је навео да је тачно да је предвидео нетачно навођење пршљенова уместо сегмената у тези, па није могао да упозори кандидата да се коригује. Ако постоји плагирање делова Увода није могао да уочи у време израде тезе, јер му

тада нису били доступни електронски алати за откривање плагијата. Тврдње о фалсификовању резултата му не изгледају истините, али тај део остаје др Милићевићу да објасни. На крају је навео да с обзиром да у члану 61. ставу 3. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Факултета пише да радње проистекле из грешке иза које стоје часне намере, а која је довела до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата, или другог недозвољеног понашања утврђеног одредбама овог Кодекса, не представљају повреду академског интегритета и као такве морају бити образложене у извештају Етичке комисије, те сматра да се његово понашање у овом случају не може окарактерисати као неакадемско. Оно што ће свакако чинити у будућности је да ће боље контролисати постојање материјалних грешака у радовима студената свих нивоа студија. Такође, сматра да се ова ситуација може превазићи објављивањем корекција нетачности у овој тези у репозиторијуму где се налази и сама теза.

Доц. др Саша Милићевић је у свом изјашњењу број 01-7565 од 15.09.2020. године навео да у деловима текста дисертације нетачно је да постоји 8. вратних пршљенова који су наведени на страни 8. и 48., као и у табели 1. и графикону 1. У току писања дисертације направљен је лапсус да су пршљенови којих има седам, грешком замењени сегментима којих има осам. Међутим, ова грешка ни у ком случају није могла да утиче на резултате дисертације, јер се она бавила испитивањем сегмената кичмене мождине, а не пршљеновима кичменог стуба. Наиме, коштани ниво лезија не представља и неуролошки ниво лезије који смо процењивали у мом докторском раду. С обзиром да је за опоравак пацијената са повредом кичмене мождине битан неуролошки ниво повреде, односно сегмент кичмене мождине који је оштећен, јасно је да се у докторском раду говори о неуролошким нивоима лезије односно сегментима. Да се овакве грешке дешавају и другима, наводи веб страница Morton Cure Paralysis Fund-а из Минесоте, САД, где стоји грешком да има осам вратних пршљенова. С тога коригује нетачност у вези са лапсусом који се односи на 8. вратни пршљен, а што се односи на осми сегмент у тексту на страни 6., 8. и 24., као и у табели 1. и графикону 1., овим садржајем, уз предлог да се корекција објави у репозиторијуму где се сама теза налази и на тај начин превазиђе технички пропуст.

Категорички је негирао оптужбу да је значајан део текста пренео из књиге Р. Бабовића. Наиме, за писање уводног дела докторске дисертације као модел је користио књигу коју су написали Драгољуб М. Бановић и сарадници „Трауматологија коштанозглобног система“, у којој постоји поглавље који описује повреде кичмене мождине као и друге изворе. Књига о којој говори је наведена у литератури доктората под редним бројем 35 и не зна да ли је Р. Бабовић користио исту књигу као модел, јер његову књигу није прочитао.

Тврдње да су пацијенти измишљени, да ФИМ тест није рађен су потпуно нетачне. Из историја болести је преузео све информације које је имао: пол, старост, начин повређивача, начин лечења (оперативно или неоперативно), секундарне компликације пре и току рехабилитације и неуролошки ниво и комплетност лезије (код оних пацијената код којих је постојао). Податке који су недостајали је лично допунио и они припадају студији. ФИМ тест процењује функционалну оспособљеност пацијената са повредом кичмене мождине, односно шта особа са повредом кичмене мождине може да уради самостално, уз помоћ другог лица или уз помоћ помагала. Тест се бодује оценама од 1 – 7, али за процену функционалности нису потребни инструменти и додатна обука већ рад, посвећености и координисаност чланова рехабилитационог тима (доктора, терапеута и медицинских техничара) у току оспособљавања активностима

дневног живота и самозбрињавања. Како је највећи део свог радног времена, док је радио на Клиници, проводио у сали где су пацијенти рехабилитовани и у комуникацији са пацијентима, терапеутима и медицинским сестрама није му било тешко да прикупи недостајаће податке. За објављивање података има одобрење Етичког комитета Клинике. Осим тога, за спровођење истраживања не морају и углавном се не користе само методе које се рутински користе у клиничкој пракси и то оптужилац сигурно зна. Као доказ томе наводи само неке од метода и инструмената које су његове колеге користиле у изради својх докторских дисертација на Клиници, а који нису, а и данас се користе у свакодневној клиничкој пракси (МССС88 тест, алгометрија итд). Скреће пажњу комисији на то да тужилац тврди да је остварен увид у историје болести пацијента и пита како је то могуће, ко је извршио увид, ко је наложио да се изврши увид у историје болести пацијената с обзиром на важеће законе из области здравствене заштите пацијената и њихових података, тим пре што се ради о нарочито осетљивим подацима?

Истиче да није могао да бира ментора и чланове комисије, већ су му они додељени од стране Факултета. Сарадња са ментором проф. др Слободаном Јанковићем, председником Комисије за одбрану докторске дисертације проф. др Славицом Ђукић Дејановић и члановима комисије проф. др Гордана Тончеви, покојним проф. др Гораном Трајковићем била је изванредна. Ментору је захвалан на свим препорукама које му је дао везано за дизајн и израду докторске дисертације. Усмена одбрана докторске тезе је била јавна и протекла је уобиченом процедуром.

У закључку је навео да је тачно да је направљена грешка где је направивши лапсус написао да постоји 8. вратних пршљенова, мислећи на 8. вратних сегмената који су били суштински анатомски супстрат истраживања. Као што је и навео, то никако није могло да утиче на резултате студија која се бавила кичменом мождином, а не коштаним кичменим стубом. Све остале оптужбе су нетачне. Резултати његове докторске дисертације су објављени у домаћим и страним часописима од којих је један званични часопис Јапанског, а други Немачког удружења за физикалну медицину и рехабилитацију. Сам оптужилац је навео да је докторат одбранио 2013. године и да је докторска теза прошла све правне процедуре, укључујући и увид у јавност. Онда се намеће питање, зашто је оптужилац баш сад покренуо питање његовог доктората када је све време био на неким од значајних функција на Факултету и Универзитету, укључујући и место ректора Унвиерзитета у Крагујевцу. Такође, оптужилац наводи да је и звање доцента на Државном универзитету у Новом Пазару стекла на основу преваре, а сам је био у Комисији за избор у звање (одлука број 1609/17-02 од 12.06.2017. године), на основу чијег извештаја је Сенат Државног универзитета у Новом Пазару донео одлуку о избору у звање доцента (одлука број 2680/17 од 27.09.2017. године).

Одлуком декана Факултета број 01-12429 од 17.12.2020. године, формирана је Стручна комисија за утврђивање постојања неакадемског понашања у следећем саставу:

- проф. др Владимир Јањић, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, ванредни професор уже научне области: Психијатрија
- доц. др Александар Матић, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, доцент уже научне области: Хирургија
- доц. др Војин Ковачевић, Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, доцент уже научне области: Хирургија

- доц. др Александра Илић, Медицински факултет Универзитета у Приштини
- проф. др Снежана Томашевић Тодоровић, Медицински факултет Универзитета у Новом Саду

са задатком да утврди постојање неакадемског понашања ментора и председника Комисије за оцену и одбрану завршене докторске дисертације др. сци Саше Милићевића, а по поднетом захтеву проф. др Небојше Арсенијевића број 01-6603 од 24.08.2020. године, а у вези са докторском тезом „Анализа фактора који утичу на функционални опоравак пацијената са повредом кичмене мождине“, одобрањеној 2013. године.

Рок за достављање стручног мишљења је 60 дана од дана формирања Стручне комисије.

Стручна комисија је у свом мишљењу број 01-1422 од 08.02.2021. године, навела да се у пријави од 24.08.2020. године износе следеће оптужбе:

- да је на страни доктората број 6. др Милићевић навео да постоји 8 вратних пршљанова, што понавља на страни 8., као и на страни 48. (поглавље „Резултати“) и у табели 1. и графикону 1. Такође се у захтеву наводи да је у Уводу др Милићевић пренео у целости делове књиге Р. Бабовића издате 2010. године „Живети усправно након повреде кичмене мождине“. Такође, у овој тачки подносилац захтева сугерише да су измишљени пацијенти и њихове повреде и да ментор и комисија можда нису прочитали дисертацију, или слушали одбрану кандидата, или да можда одбране није ни било
- да су пацијенти и подаци о њима и рехабилитацији у докторској тези др Милићевића измишљени и поново сугерише да се ради о превари зато што (1) постоје нумерички подаци у резултатима о повреди непостојећег осмог вратног пршљена и (2) у Методу је наведено да су подаци прикупљени из историја болести у којима нема израчунатим FIM и других скорова
- да су ментор и комисија некомпететни, јер се не баве повредама кичмене мождине.

После анализе свих релевантних докумената и чењеница, Стручна комисија сматра да су оптужбе у пријави највећим делом неосноване и да осим материјалне грешке коју је начинио др Милићевић, означивши повреде вратних сегмената кичмене мождине у Уводу и једној табели и графику Резултата као повреде вратних пршљанова (због чега се помиње непостојећи 8. вратни пршљен уместо 8. сегмента). Оваква материјална грешка се може означити као *lapsus calami* (омашка у писању), а не као фабриковање резултата. Комисија није утврдила елементе плагијата нити фабриковање резултата.

Увидом у докторску дисертацију утврђено је: дизајн истраживања је адекватан, узрок је репрезентативан, циљеви су прецизно дефинисани и достижни, резултати су адекватно приказани уз примену одговарајућих статистичких метода, закључци су у складу са постављеним циљевима и сажето приказују најважније налазе који су проистекли из резултата рада, истраживање представља оригинални научни допринос. Примењене су адекватне дескриптивне статистичке методе, методе за тестирање статистичких хипотеза и метода за анализу односа бинарних исхода и потенцијалних предиктора. Приликом дескрипције података на страни 48. описан је и табеларно

приказан Ц8 вратни пршљен, а на 49. страни је графички приказан, што представља лапус, јер се у дисертацији наводе сегменти кичмене мождине и неуролошки ниво лезије. У примењеним униваријантним и мултиваријантним анализама као потенцијални предиктор функционалног опоравка пацијената са повредом кичмене мождине коришћен је неуролошки ниво лезије који обухвата повреду вратне, торакалне и лумбалне кичме. Поменути број пршљанова саопштен у дескрипцији података на страницама 48. и 49. није као нумерички податак коришћен ни у једној анализи у докторској дисертацији и самим тим није могао да утиче на резултате и закључке истраживања. Закључујемо да је у докторској дисертациј др Саше Милићевића примењена адекватна статистичка методологија и да су закључци који произилазе из резултата исправни.

Као фабриковање резултата се не може означити ни приказивање FIM и других скорова пацијената, које је др Милићевић израчунавао на основу података који су делом већ били прикупљени у историјама болести, а делом их је сам др Милићевић прикупљао директно од пацијената и бележио у студијској документацији која није део историја болести. Клиничка истраживања се иначе не базирају само на подацима који се рутински прикупљају у историјама болести, већ и на подацима посебно прикупљеним у оквиру саме студије и забележеним у тест-листама (енгл. „clinical research files“). Чињеница да свих секундарних података (добијених обрадом примарних података кроз формирање скорова) нема у историјама болести пацијената никако не значи да они не постоје или да су измишљени, већ само да су забележни у посебним тест-листама које чува главни истраживач студије.

Не може се тврдити да је др Милићевић плагирао делове књиге Р. Бабовића издате 2010. године „Живети усправно након повреде кичмене мождине“, јер Стручна комисија није имала на располагању књигу Р. Бабовића у електронском формату да би могла да упореди да ли у њеним деловима постоји сличност са наведеним докторатом.

Тврдње да су ментор и комисија били некомпетентни, јер се не баве повредама кичмене мождине нису основане из следећих разлога: (1) комисија је имала три члана, од којих је један био професор неурологије, други професор статистике, а трећи неуропсихијатар, тако да је свако од њих са свог аспекта могао да процени научни допринос и методолошку исправност дисертације; (2) ментор је професор фармакологије и токсикологије и клиничке фармације, посебно образован на Универзитету у Абердину (Велика Британија) у области медицине засноване на доказима и фармаковигиланце, што га чини компетентним да постави дизајн докторске тезе по типу опсервационе студије без обзира на област медицине (неурологију или неку другу); поред тога, ментор има више од 100 својих публикација у часописима са SCI листе које приказују резултате опсервационих клиничких студија, а такође је и специјалиста опште хирургије.

Најзад, тврдње да чланови комисије можда нису прочитали дисертацију, или слушали одбрану кандидата, или да можда одбране није ни било, се могу окарактерисати само као инсинуације, јер о тим догађајима постоји валидна службена документација у архиви Факулета медицинских наука у Крагујевцу.

На основу свега реченог стручна комисија је донела ЗАКЉУЧАК да је др сци Саша Милићевић начинио материјалну грешку означивши повреду вратних сегмената кичмене мождине у Уводу у једној табели и графику Резултата као повреде вратних

пршљенова, али Комисија није утврдила елементе који би указивали да се докторска теза „Анализа фактора који утичу на функционални опоравак пацијената са повредом кичмене мождине“ може означити као плагијат, нити се може рећи да су фабриковани резултати докторске тезе.

Комисија није утврдила елементе који би указивали на неакадемско понашање проф. др Слободана Јанковића, ментора поменуте тезе и проф. др Славице Ђукић Дејановић, председнице Комисије за оцену и одбрану доктората када је реч о поступцима планирања, израде, оцене и одбране докторске тезе Саше Милићевића.

На основу писаних изјашњења др сци Саше Милићевића, проф. др Слободана Јанковића и проф. др Славице Ђукић Дејановић и на основу стручног мишљења Стручне комисије, Етичка комисија Факултета на основу члана 59. става 1. даје

МИШЉЕЊЕ

- 1. поступање др Саше Милићевића не представља повреду академског интегритета***
- 2. поступање проф. др Слободана Јанковића не представља повреду академског интегритета***
- 3. поступање проф. др Славице Ђукић-Дејановић не представља повреду академског интегритета***

Образложење

Чланом 61. ставом 3. Кодекса о академском интегритету и професионалној етици Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу број 01-2181/8 од 01. марта 2017. године (у даљем тексту: Кодекс Факултета) предвиђено је да радње проистекле из грешке иза које стоје часне намере, а која је довела до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата, или другог недозвољеног понашања утврђеног одредбама овог Кодекса, не представљају повреду академског интегритета и као такве морају бити образложене у извештају Етичке комисије.

Етичка комисија Факултета је након сагледавања и цењења свих чињеница, изјава, доказа и мишљења Стручне комисије, утврдила да је неспорно да је др сци. Саша Милићевић начинио грешку означивши повреде вратних сегмената кичмене мождине у Уводу у једној табели и графику Резултата као повреде вратних пршљенова. Грешка др сци. Саше Милићевића показује немаран однос према одређеној академској обавези и поступио је недовољно пажљиво приликом писања докторске дисертације, али у њој нема неакадемског понашања. Етичка комисија Факултета сматра да је др сци. Саша Милићевић поступио са недовољном пажњом и направио грешку без нечасне намере. Иако се ради о немарном односу према академској обавези, Етичка комисија Факултета је грешке у докторској дисертацији др сци. Саше Милићевића ценила као радње проистекле из грешке, занемарљивог обима неакадемског понашања, иза којих не стоје нечасне намере, које у смислу члана 61. става 3. Кодекса Факултета не представљају повреду академског интегритета.

Чланом 52. ставом 2. Кодекса Факултета предвиђено је да се захтев за утврђивање неакадемског понашања подноси у писаном облику, мора бити образложен и мора да садржи доказе који указују на неакадемско понашање. С обзиром да подносилац захтева, проф. др Небојша Арсенијевић није доставио књигу за коју тврди да је др сци Саша Милићевић плагирао, Етичка комисија, као и Стручна комисија, није разматрала те тврдње.

Имајући у виду да је одлука о одређивању ментора, као и одлука о одређивању чланова Комисије за оцену и одбрану завршене докторске дисертације одлука коју доносе на седници чланови Наставно-научног већа и имајући у виду да је докторска дисертација била на увиду јавности и да нико није ставио примедбе на докторску дисертацију, Етичка комисија Факултета је мишљења да нема неакадемског понашање проф. др Слободана Јанковића, ментора др сци. Саше Милићевића и проф. др Славице Ђукић-Дејановић, председнице Комисије за оцену и одбрану завршене докторске дисертације када је реч о поступцима планирања, израде, оцене и одбране докторске тезе Саше Милићевића

Имајући у виду све горе наведено, Етичка комисија Факултета је мишљења да поступање др сци. Саше Милићевића, проф. др Слободана и проф. др Славице Ђукић-Дејановић не представља повреду академског интегритета.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ

Етичке комисије

Факултета медицинских наука
Универзитета у Крагујевцу

Доц. др Иван Срејовић

